

ГЛУБ

HOTUYS I. 2003

З М І С Т

3	Весна
4	Велика проблема
8	Заховані речі
9	Весняні квіти - хрестиківка
10	Вмілість "Збирач/Збирачка"
11	Майстрування: витинанки
12	Воскресний дзвін
13	Великодній кошук
14	"Грушечка" - гаївка
16	Що знаєш про українські свята та звичаї?
18	Птахи весною
19	Вігновігі Гра: Пари
20	Гра: Писанки в кошук

Редактори

Таня Онищук
Маруся Колос

Макетування і цифрове зображення

Данило Луців

Матеріали:

Велика проблема Таня Онищук
Заховані речі "Highlights Hidden Pictures", 2002 vol. 4
Весняні квіти Загадка - "Пізнайко", 1997 в. 4
Майстрування На підставі "Українські витинанки", М. Є.
Станкевич, Наукова думка, 1986
Великодній дзвін Леся Храплива - Щур
Гаївка "Пісні для новацтва", З бібліотеки Готуйсь, 2002

Ілюстрації:

обкладинка Меланія Павлів, ст. 3 Еріка Слуцька
ст. 10 писанки: Символіка української писанки,
Одарка Онищук, 1985
ст. 12, 13, 14, 16 #2 Едвард Козак "Веселка"
ст. 16 #1, 17 #3 Ніна Мудрик - Мриц
ст. 16 #3 Анна Кирпан

Щира подяка

пл. сен. Оксані Закидальській
пл. сен. Галині Юник
п. Вікторові Морозову за поміч

"Готуйсь"

журнал пластового новацтва,
видає "Пластове Видавництво
ЗСА-Канада".

Річна передплата: \$25 амер.
Ціна одного числа: \$4.50 амер.

Адреса адміністрації:
Hotuys
2199 Bloor Street West,
Toronto ON M6S 1N2, Canada
Факс: 416-763-0185

Адреса "Готуйсь" в ЗСА:
144 Second Avenue,
New York NY 10003, USA

Виготовлено на системі
PC 1.2 GHz/QuarkXpress 4.1,
Adobe Photoshop 6.0, Adobe Illustrator 9.0,
Adobe Streamline 4.0

Видруковано заходами
The Basilian Press, Toronto, Ontario, Canada

число 474

Дорогі новачки, новаки, сестрички і братчики!

У цьому "Готуйсь" довідаєтеся дещо про весну і про пригоди одного новака. Якщо декому з вас, дороге новацтво, трудно самим прочитати про Михася, попросіть когось старшого, щоб вам допоміг.

У цьому номері також пригадуємо вам про весняні свята, особливо про Великдень.

З приводу великого свята Воскресіння Ісуса Христа бажаємо вам і вашим рідним радісних і щасливих свят.

**Христос Воскрес!
Редакція "Готуйсь"**

ВЕСНА

ЧУДОВА ПОРА РОКУ

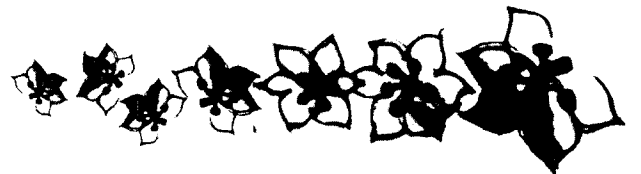
Справді, весна чудова пора року. Сонце пригріває. Сніг топиться. Перші весняні квіти починають виростати з-під землі. На деревах ще нема листя, але видно маленькі пуп'янки - бруньки. На вербі незадовго будуть м'які котики, готові до посвячення у Квітну неділю.

Звірята, які спали зимою, будяться зі сну, виходять погрітися на сонці та шукати за їжею. Пташки прилітають з теплих країв та будують собі гнізда.

Ілюдам подобається весна. У хаті та біля неї чистять, прибирають, щоб усе було готове на Квітну неділю. Пишуть писанки, печуть бабки і паски, вчаться гаївок, підготовляються до Великодня. Діти чекають на Великодні ігри та на "обливаний понеділок".

Всі радісні й веселі, бо вже прийшла весна.

Скільки нових слів можеш скласти з букв у реченні **Весна - чудова пора року?** Порівняй свій список з іншими в рою. Напишіть до "Готуйсь", скільки вдалося вам скласти слів.

ВЕЛИКА ПРОБЛЕМА

Михась мав проблему. Він мав дуже **ВЕЛИКУ ПРОБЛЕМУ!** Він досі ще не прибрав у своїй кімнаті. Він не міг знайти частини своєї збірки. А найгірше, він загубив частину маминого скарбу. Насправді, він мав не одну, а кілька великих проблем. Як це могло статися? Як він міг щось такого зробити? Все почалося кілька днів тому...

“Михасю, я вже тобі кілька разів казала, що все в твоїй кімнаті треба поскладати, гарно прибрати. Крім того, мусиш мені допомогти привести хату до порядку.”

“Але мамо, я маю багато задач і мушу працювати над збіркою. Братчик хоче бачити, чи ми вже закінчили вмільсть Збирача. Це справді дуже важливе,” відповів Михась.

“Так, твоя вмільсть дуже важлива, але я тебе прошу почистити вже кілька днів. Надходять свята. Ти знаєш, що все має бути чистеньке.”

“Так мамо, знаю. Я все зроблю.”

Михась знав, що треба буде добре почистити в хаті перед Квітною неділею, перед Великоднем, та ще й перед Зеленими святами. Було багато роботи, і, щоправда, він занедбав свою кімнату, трохи порозкидав. Зараз візьметься до роботи. Але перше тільки щось трошки допише до вмільости.

Михась збирав мінерали. Мав гарну колекцію і знав як все називається. Його найбільшим скарбом був кусок правдивого срібла. Хоч тяжко було повірити, що ця майже чорна грудка - правдиве срібло. Михась журився. Може, братчик йому не повірить, не захоче признати вмільости. Мама пообіцяла повезти його на сходини і принести одну срібну ложечку, щоб інші новачки побачили, які чудові речі можна зробити з чорного камінчика. Але неможна так тільки взяти й показати. Треба зміряти ложечку, приготувати гарну коробку, напис виготовити. Михась побіг до їдальні й позичив одну ложечку...

Тоді Юрко потелефонував до нього, й вони трохи заговорилися. Потім мав лекцію фортепіяна. Тоді Бровко прибіг до кімнати й хотів бавитися. Пізніше ще щось і ще щось, і тоді час лягати спати.

Через кілька днів Михась знову рішив попрацювати над вмілістю. Почав шукати за коробками мінералів. Знайшов три, а четвертої не було. Що найгірше, не було маленької коробки зі срібною ложечкою. А це мамині улюблені ложечки, подарунок від прабабуні. Михась почав шукати у всіх шафках, під килимом, під убранням, що лежало на підлозі, у шухлядах. Коробки з ложечкою таки не було. Немає ради, треба буде все позбирати, поскладати на місце, й, може, ложечка знайдеться.

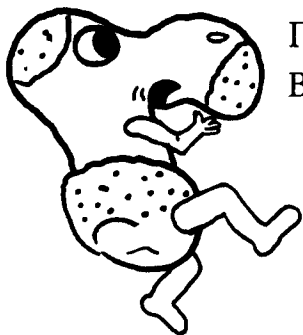
Але після школи всі зібралися в сусідів писати писанки. Михась був зажурений. Мама розмовляла з панею Лесею. Він почув мамин голос: “Я завтра збираюся срібло чистити, бо ще не встигла цього зробити.”

Тоді Михась справді зажурився. Мама відразу зауважить, що одної ложечки бракує. І йому встидно і прикро, що він таке мамі наброїв. Треба мамі признатися, поки сама не зауважить.

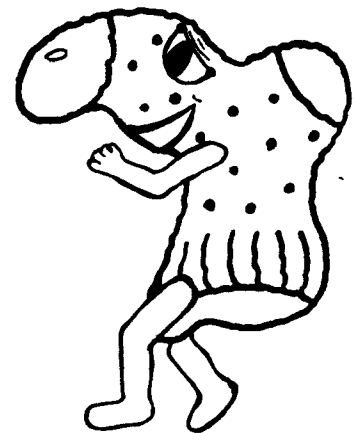
“Михасю, що тобі? Ти хворий? Якийсь блідий, сумний. Ходім додому й зараз до ліжка,” сказала мама.

Михась положився, але не міг спати. Крутився, обертався, журився, як сказати мамі, що одна з її улюблених ложечок пропала?

Нараз, почув шелест і шепотіння. Михась сів. З кутка почув чийсь кроки, але в кімнаті нікого не було. Він поволі обернувся. Це були його речі! Його речі рухалися й прямували просто на нього.

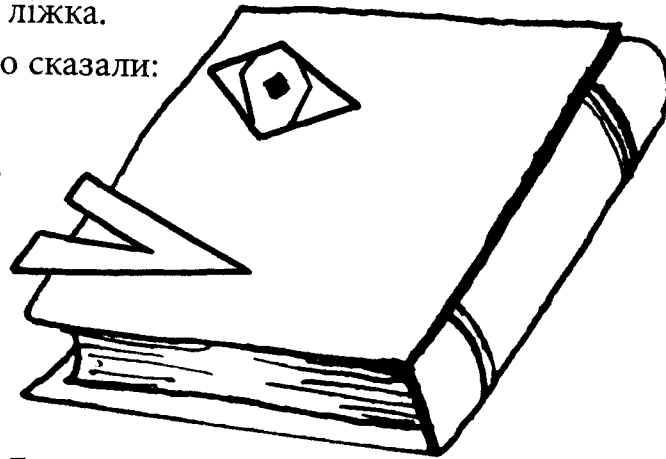
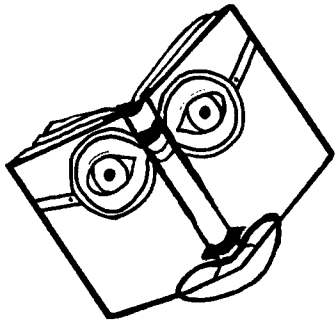
Перше лізли шкарпетки.
Вони сунулися по підлозі й шепотіли:
Ми шкарпетки, ще й брудні,
Всі без пари, всі самі.
Хтось під ліжком, під столом,
За дверима, під вікном...

Як будеш нас розкидати,
У шухляду не складати,
Парами не одягати,
Будемо всі утікати.

Шкарпетки підлазили щораз ближче до Михасевого ліжка.
Тоді з підлоги, зі столика піднялися книжки і голосно сказали:

Ми розкинені книжки,
Вигинаються спинки.
Ти про нас зовсім не дбаєш,
На полицки не складаєш.
Ми не будемо втікати
З гарної, теплої хати.
Як не будеш прибирати,
Будемо тебе штовхати.

Книжки вискочили на ліжку й штовхали Михася в ноги й руки.

“А-а-а - В”, закричав Михась. “Перестаньте.”

Тоді черевики затупали й басом закричали:

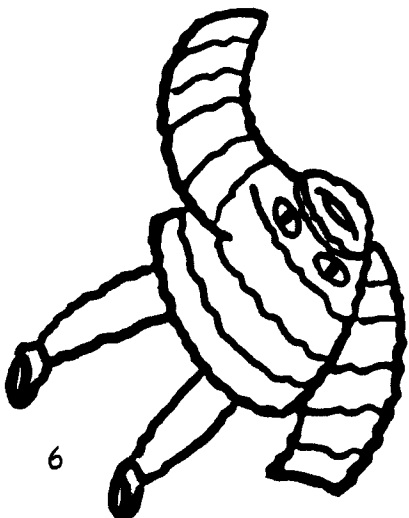
Черевики ми грізні,
Непастовані, страшні.
Ми не хочем утікати,
Краще тебе лупцювати.

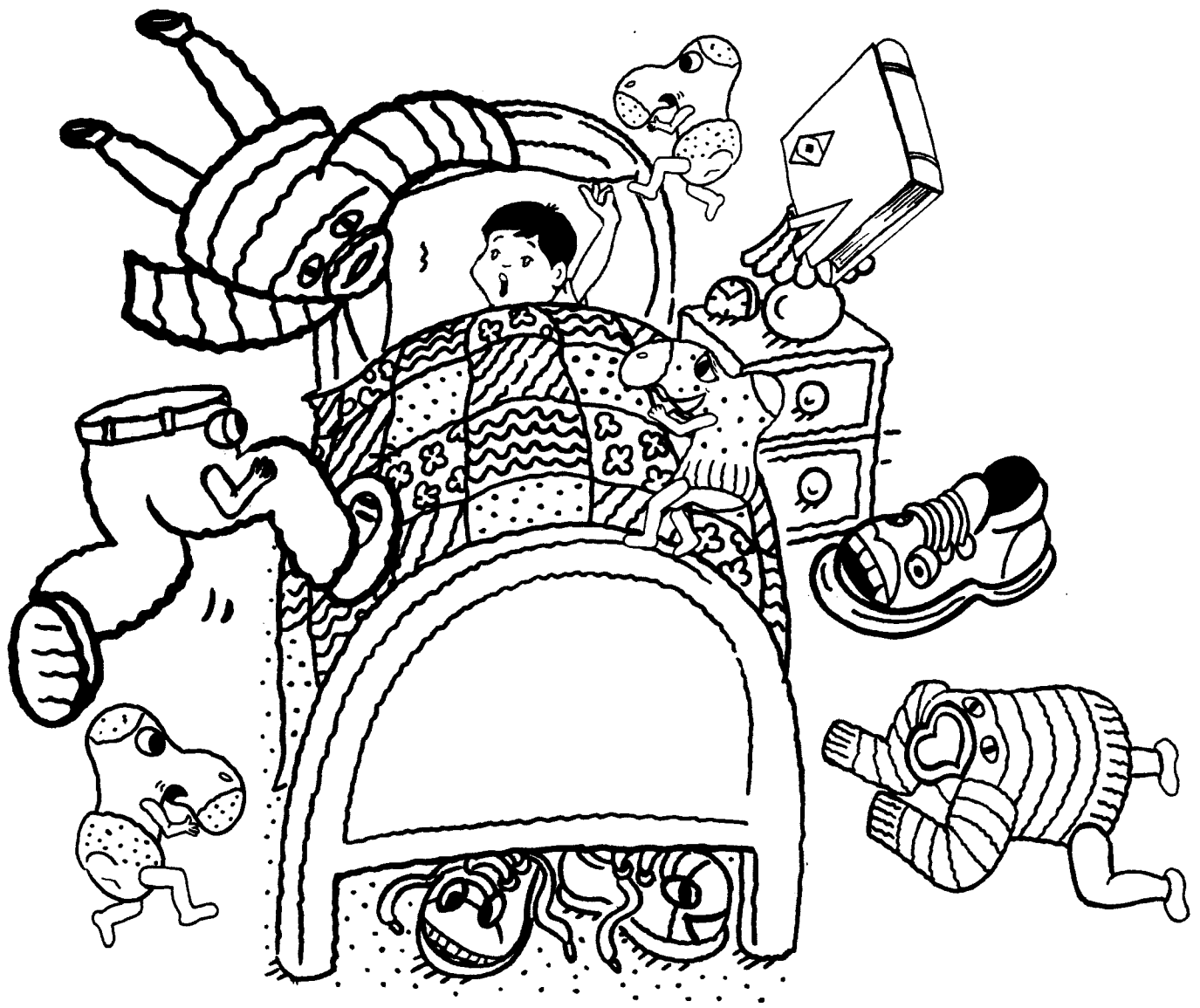
Черевики підбігли до ліжка, підскочили й по черзі копали
Михася. Він старався себе обороняти, але не давав ради.
Раптом, як не зірвуться всі сорочки й штани.

Вони літали по кімнаті й верещали:

Гуп, гон, у-ха-ха.
Тут порядку вже нема.
Тут є брудно, неохайно.
Раз, два, три, його впіймаймо.”

Всі разом кинулися на Михася.

“Прошу, перестаньте, я зараз почищу, перестаньте,” просив Михась.

Нараз, Михась збудився. Він був замотаний в простиралі, накритий коцом, і подушка лежала на лиці. Всі його речі, які так його били, лежали точно там, де лежали минулого вечора.

“Чи це був тільки сон?” догадувався Михась.

“Сон чи не сон, мені було страшно.”

На дворі було ще темно. Михась тихенько встав і почав складати й ставити одяг і книжки на свої місця. Знайшов коробку мінералів під м'ячами, а коробку зі срібною ложечкою у черевіку. Коли мама прийшла його будити, в кімнаті було гарно й чисто, а в Михася була усмішка на устах.

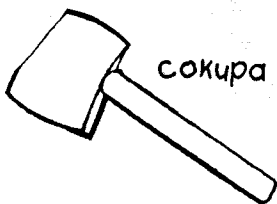
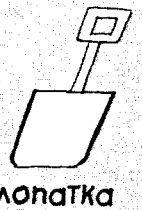
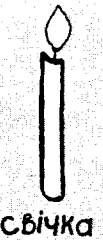
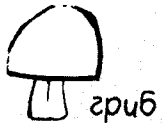
“Мамо, я хочу тобі щось сказати,” привітав маму Михась.

“Тільки прошу, не свари задуже.”

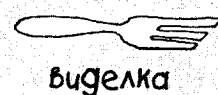

ЗАХОВАНІ РЕЧІ

Хоч новак Михась уже прибрав у своїй кімнаті, в ній ще залишилося дуже багато непотрібних речей. Допоможи Михасеві знайти заховані речі!

8

ВЕСНЯНІ КВІТИ

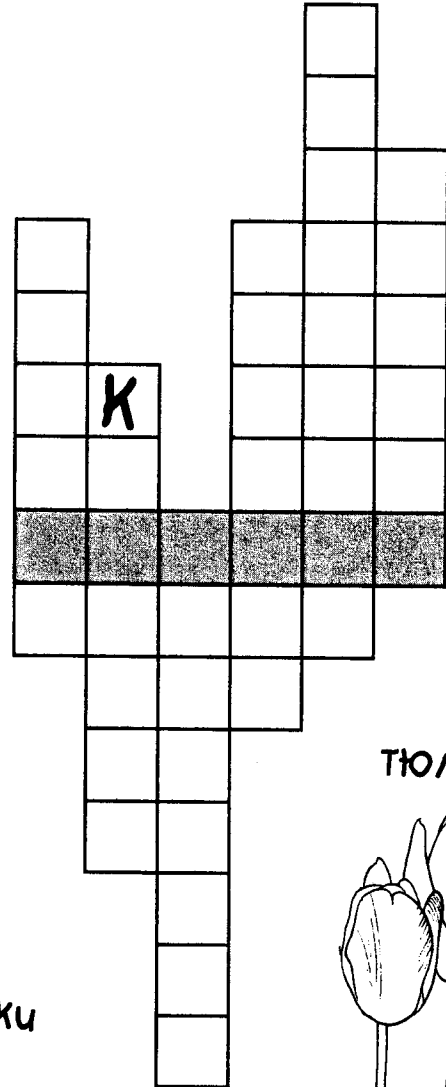
Навесні росте багато квітів.
Впиши їхні назви в хрестиківку
і знайди відповідь до віршика -
загадки.

братки

СІРІ БРАТЧИКИ

Посідали на вербичку
Сірі братики й сестрички —
Перші вісники весни...
Відгадайте, хто вони.

Відповідь на ст. 19.

нарцизи

фіялки

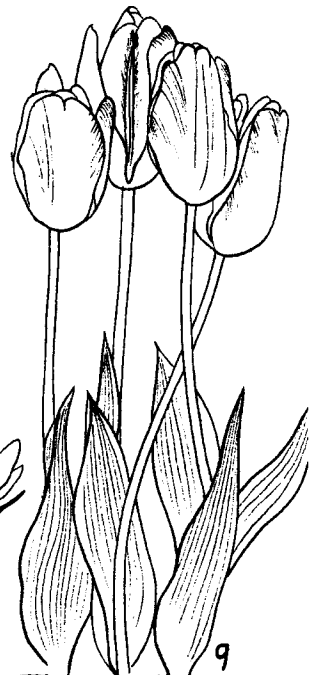
підсніжки

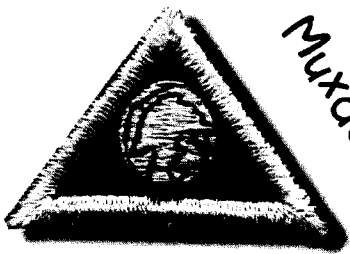

крокуси

тюльпани

Михася працював над

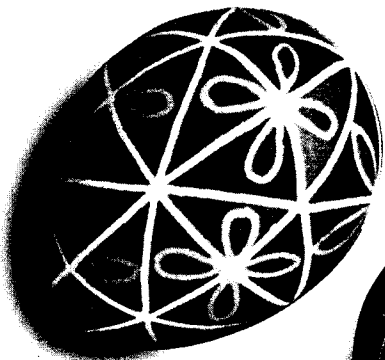
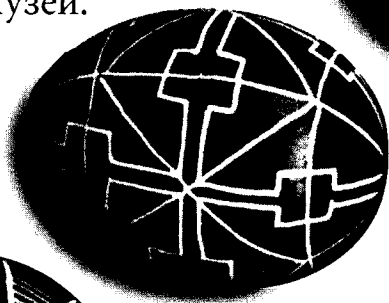
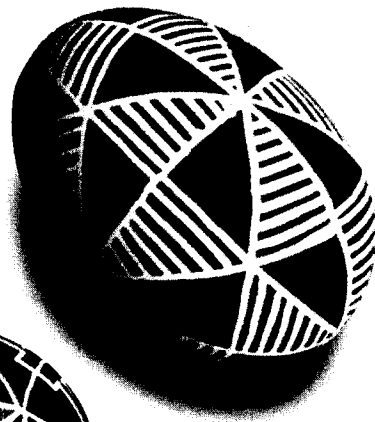
Вимоги вмілості "Збирач/Збирачка"

1. Складе колекцію однієї групи предметів / крім поштових марок / гарно, чисто, систематично.
2. Доповнює свою збірку впродовж шістьох місяців.
3. Всі предмети підписує сам.
4. Зробить виставку своєї збірки для роя.
5. Розкаже про зібрані предмети: назви, походження та інші дані.
6. Відбув/Відбула прогулянку до музею, або на виставку, де знаходяться предмети, котрі збирав/збирала.
7. Розкаже про український музей.

над вмілістю "Збирач".

Прочитай вимоги.

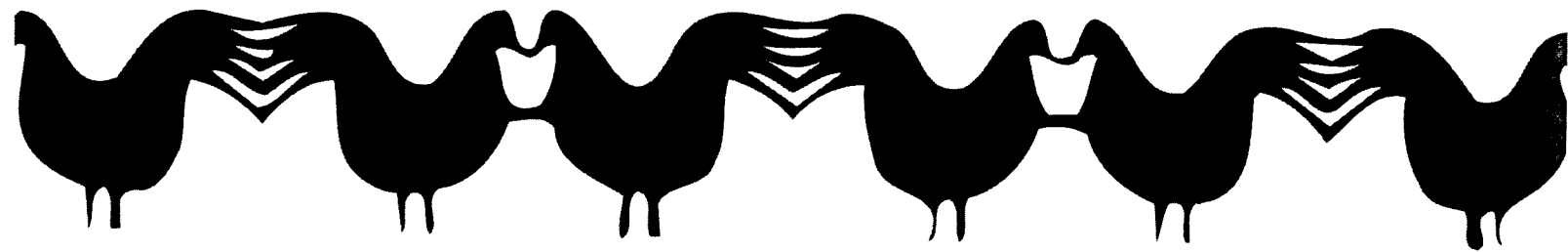
Може, теж захочеш почати збірку.

Нумізмат - це людина, яка збирає тільки монети - гроші.

МАЙСТРУВАННЯ

Українські паперові витинанки

Українці вміють робити чудові витинанки. Такими витинанками прикрашували багато речей. Витни собі ланцюг весняних пташок. Ним прикраси щось у своїй кімнаті.

1

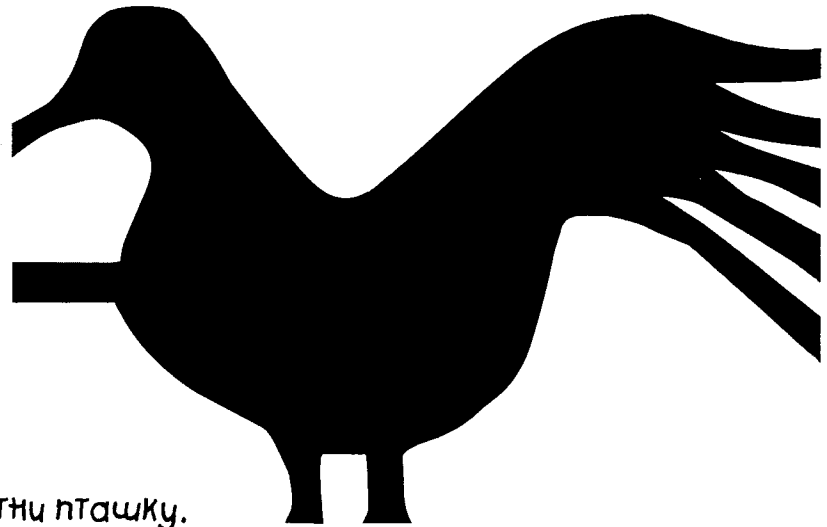
Візьми аркуш білого або кольорового паперу розміру 18" x 11,5". Розріж папір горизонтально на 4 рівні пасочки.

2

Кожний пасок зложи наполовину і ще раз наполовину. Треба уважати, щоб папір був рівнесенько поскладаний.

3

Відбий або відрисуї весняну пташку на верхньому прямокутнику.

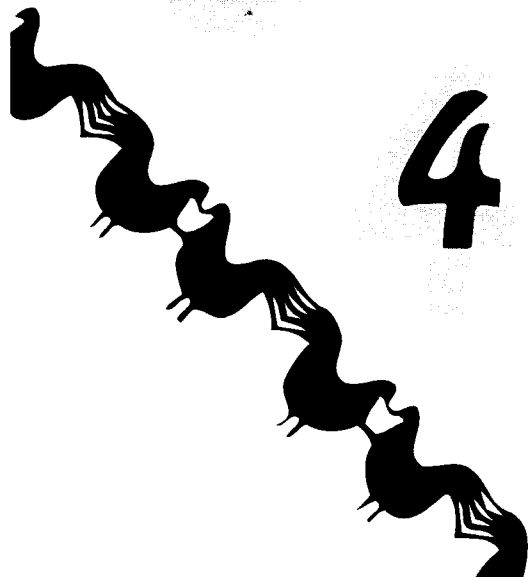

4

Обережно витни пташку. Коли розложиш ланцюг, вийде 4 пташки.

5

Повтори це з усіма прямокутниками. Зліпи всі ланцюги разом. Буде 16 пташок.

ВОСКРЕСНИЙ ДЗВІН

написала сестр. Леся Храплива - Щур

Задзвонив воскресний дзвін
І розкрились квіти.
Йде народ з усіх сторін —
Як же не радіти?

Що Христос воскрес для нас
Сонце засіяло,
Що настав весняний час,
Зла - зими нестало.

Розспівалися пташки
Радісно - святково,
Вкрила гори і горбки
Знов трава шовкова.

На травичці веснянки
Там виводять в свято.
Не пізнати: чи квітки,
Чи в квітках — дівчата?

ВЕЛИКОДНІЙ КОШИК

Новак Михась приготував Великодній кошик до посвячення в церкві.
 Допоможи йому знайти 12 речей до кошика. Обведи ці слова.
 Із 14 залишених букв склади слова, якими ми вітаємося на Великдень.

На Великдень вітаємося словами:

----- !

а відповідаємо:

----- !

ГАЇВКИ

На Великдень дівчата й хлопці виводять гаївки про весну та зграють великодні ігри. Цю гаївку можна співати цілий рік.

ГРУШЕЧКА

Allegro

По - са - джу я гру - шеч - ку, гай бу - де, гай!

Ніч - ко ж мо - я тем - на - я і ти зо - ре яс - на - я!

Дай Бо - же, дай!

Стоїмо у колі (не беручись за руки) і виконуємо рухи до слів пісні. Сягаємо одною рукою до землі (садимо). Підливаємо коновкою. Підносимо руку поступово вгору (росте). Над головою робимо руками два півкола і рухаємо пальцями (цвіте), робимо з рук грушку (зродила). На кінець зриваємо груші.

Посаджу я грушечку, гай, буде гай!] 2
Нічко ж моя темная і ти зоре ясная!
Дай Боже, дай!

Піділлю я грушечку, гай, буде гай!] 2
Нічко ж ...

Росте, росте грушечка, гай, буде гай!] 2
Нічко ж ...

Ой зацвіла грушечка, гай, буде гай!] 2
Нічко ж ...

Ой, зродила грушечка, гай, буде гай!] 2
Нічко ж ...

Ой зірву я грушечку, гай, буде гай!] 2
Нічко ж ...

ЩО ЗНАЄШ ПРО УКРАЇН

Чи знаєш, що “обливаний понеділок”, коли діти й молодь себе обливають водою, також називається:

- а) парфумований понеділок.
- б) мокрий понеділок.
- в) світлий понеділок.

Чи знаєш, що давно люди вірили в чарівну силу посвяченої верби - лози? Тому діти:

- а) ковтали (ликали) кілька посвячених “котиків”, щоб горло не боліло.
- б) лозою били маленьких дітей, щоб були чемні.
- в) ставили лозу біля книжки, щоб бути мудрими.

Чи знаєш, що люди постять 40 днів перед Великоднем? Як уперше після посту, на Великдень, сідають їсти свячене, це називається:

- а) яєшня.
- б) ковбасоловлення.
- в) розговіння.

СЬКІ СВЯТА ТА ЗВИЧАЇ?

Чи знаєш, що “христосуватися” означає:

- а) хреститися сорок разів у церкві на Великдень.
- б) цілуватися, вітатися словами “Христос Воскрес”, “Воістину Воскрес” і обмінюватися писанками або крашанками.
- в) нести великий хрест під час обходу довкола церкви.

Чи знаєш, що “зелені свята” або Зіслання Святого Духа святкуємо 50 днів після Великодня? Свята називаємо “зеленими” бо:

- а) зелене - це улюблений колір усіх українців.
- б) люди прикрашували хати зеленими гілками дерев і квітами.
- в) люди малювали свої меблі на зелено.

Чи знаєш, що давно у Великодній ранок дівчата клали червону крашанку у воду і тою водою умивалися? Вони вірили що:

- а) будуть мати гарні лиця.
- б) будуть мати червоні лиця.
- в) не будуть загоряти (обпалюватися) на сонці.

Весною пташки знаходять собі пару та будують гнізда. Піди до парку або на подвір'я й спробуй знайти якнайбільше ознак, що пташки готові до весни. Візьми цей номер "Готуйсь" зі собою і зазначи, що ти бачив/бачила:

ПОРАДА: Найлегше побачити пташок зрання або під вечір.

ПТАШКИ ВЕСНОЮ

пташине гніздо.

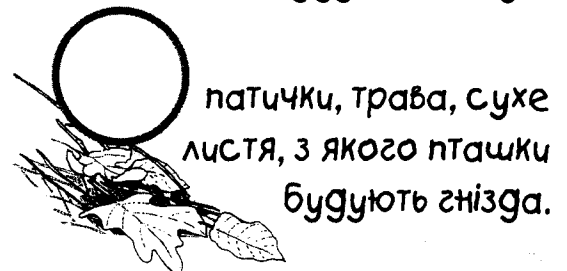
пташки співають і цвірінькають.

комахи пташкам на обіг.

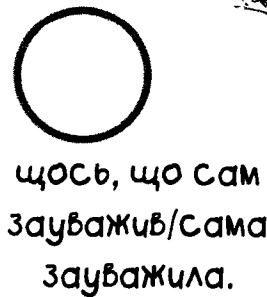
пташки збирають траву і палички, щоб будувати гнізда.

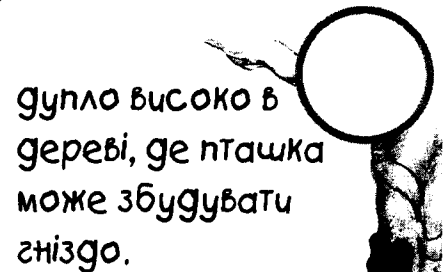
палички, трава, сухе листя, з якого пташки будують гнізда.

ягоди, шишки з минулого року пташкам на сніданок.

щось, що сам зауважив/сама зауважила.

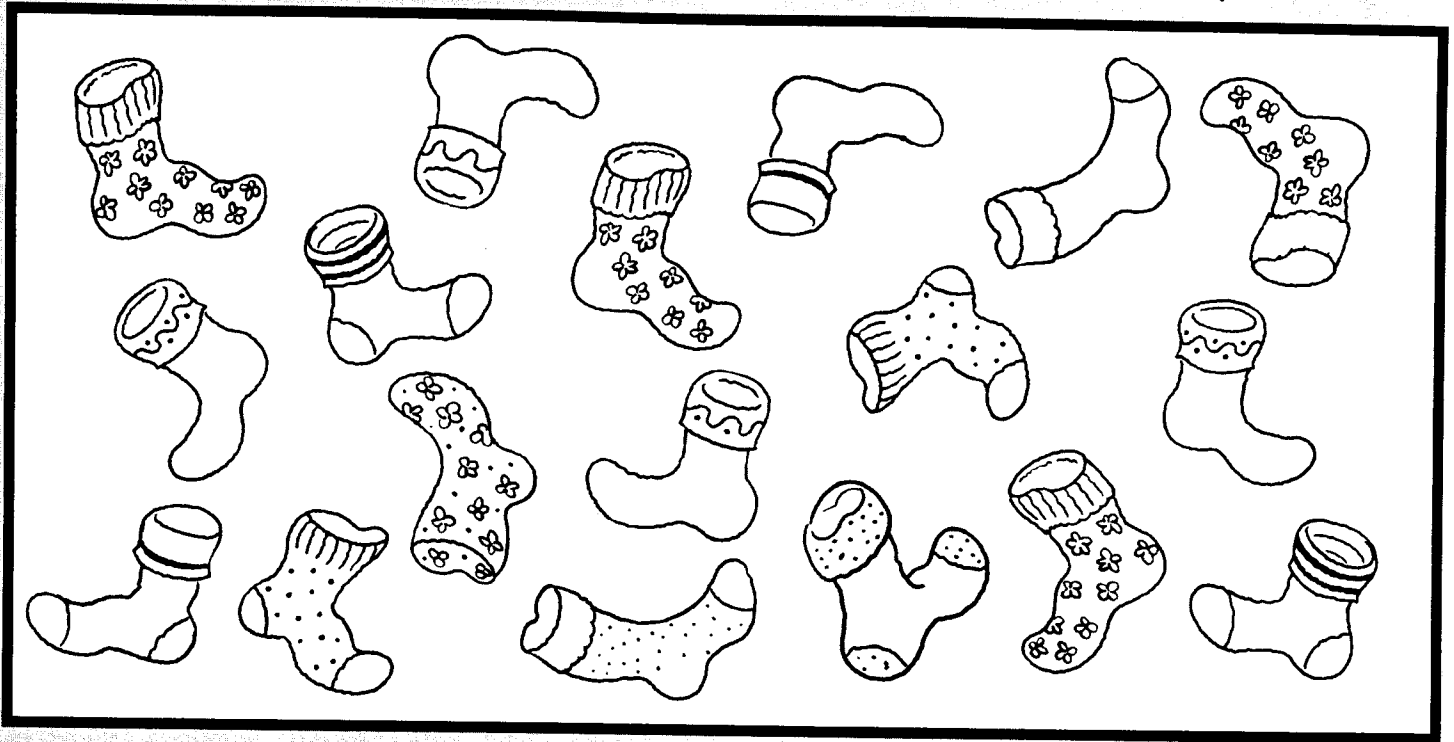
дупло високо в дереві, де пташка може збудувати гніздо.

Скільки ти знайшла/знайшов ознак, що пташки готові до весни?

0 - 1	2 - 4	5 - 7	8
Спробуй ще раз!	Не погано!	В тебе добрий зір!	Вміло спостерігаєш!

"Готуйсь просить новаків і новачок дивитися й спостерігати, і не рухати нічого в природі без потреби.

ГРА: Допоможи Михасеві знайти 4 пари шкарпеток!

ВІДПОВІДІ

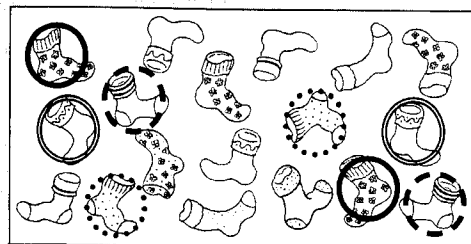
СТ. 8

СТ. 13

Ь	Т	А	С	К	А	С	Х	К
Т	Л	И	С	Н	І	Р	Х	Р
А	Я	І	С	Б	А	Б	К	А
С	Є	С	А	К	Н	И	Ш	
А	Р	С	Ч	Н	К	О	А	
Б	Р	В	Е	К	К	И	Н	
В	И	Ш	И	В	А	Н	А	К
О	С	Е	Р	В	Е	Т	К	А
К	О	О	Л	С	А	М	Р	!

**ХРИСТОС ВОСКРЕС!
ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!**

СТ. 8

									п			
									і			
									g			
									б			
ф								н	с	р		
і								а	н	а		
я	к							р	і	т		
л	р							ч	ж	к		
								КОТИКИ				
								ч	к	ю	з	и
								у	л	и		
								с	ь			
								и	п			
									а			
									н			
									и			

Слова фріялки і братки
можна поміняти.
Вислід буде однаковий.

СТ. 16, 17: 1 а), 2 а), 3 в),
4 б), 5 б), 6 а).

Допоможи Михасеві зібрати точно 12 писанок у кошик.
Кожною дорогою можна пройти тільки раз. До цієї гри
є кілька правильних відповідей. Скільки можеш відшукати?

